

[Birgith Mogensen]

velovervejede, målrettede og velgennemførte. Det skal man egentlig ikke være den store strateg for at finde ud af. Langt vigtigere er det, om man har argumentationen i orden.

I mange miljødebatsager er argumenterne i orden. Resultaterne af ødelæggelser ses tydeligt. Men jeg vil give et eksempel, hvor jeg finder det meget vanskeligt at finde en balance imellem argumenter og resultater. Det er debatten omkring den såkaldte skovdød. Her viser det sig, at der i de danske skove kun vanskeligt findes eksempler på, at forurening er den direkte årsag, ja, for den sags skyld den indirekte årsag til træers dårlige tilstand.

For den bilist, der kigger efter skovdød langs vore veje igennem skovene, er det vanskeligt for ikke at sige umuligt at få øje på skovdød, og der kører dog trods alt en del biler daglig langs de nævnte strækninger.

Når det således i en sag, der har været og er meget omtalt, er vanskeligt at finde beviser, især vanskeligt for den menigmand, der gerne igennem bl.a. sine ændrede forbrugsvaner skal være med til at sikre vores miljø, så er det i det hele taget svært for miljødebatten at finde grobund.

Så til angrebet på landbruget. Lad mig se helt bort fra, at angrebet har såret landets mest traditionsrige erhverv, og lad mig også forsøge at se bort fra, at det har såret den store del af landmændene, der føler for deres gård og for deres jord og dyr. Lad mig i stedet for koncentrere mig om, hvad der kan tænkes at være årsagen til miseren.

Især i forbindelse med generationsskiftet i landbruget opstår der behov for konsulentstøtte, og så kommer agronomen, der har lært af tidens krav, og rådgiver den unge landmand. Landbruget er en vanskelig arbejdsplads, og den kræver sin mand og kvinde. At få øget økonomisk gevinst er afhængigt af produktiviteten. Er den ikke høj nok, vil konsulenten råde til øgede investeringer, og straks sidder den unge landmand i lommen på korn- og foderstoffabrikken og sparekassen. Der bruges medicin. Det var i den forbindelse glædeligt i går at erfare, at der er sket noget på dette område, for det drejer sig jo ikke om, hvorvidt der kun tages så og så få procent i kontrollen. Det drejer sig om, hvorvidt forbrugeren føler sig helt og aldeles tryk ved køb. Tingene koster lidt mere, men at bevidstheden hos forbrugeren er i orden,

det vejer tungere og tungere for flere og flere.

Vi kunne let dele forureningsdebatten ind i forskellige områder, men jeg vælger bevidst at konkretisere debatten. Jeg tror, at det fremmer den enkeltes forståelse.

Vi kunne også tale om flyveaske; den kæmpemæssige problematik, der knytter sig til dette affaldsprodukt, er næsten for abstrakt til at kunne forstås, til at kunne forklares. Det synes helt urealistisk at skulle gøre noget ved så store mængder, og alligevel skal vi have løst dette problem. Jeg har vanskeligt ved her og nu at give et bud på en løsning, men vi skal i udvalget gøre, hvad vi kan for at få belyst dette emne.

Det samme gælder problematikken omkring affaldet, og jeg er glad for at høre ministeren tilkendegive, at der vil komme en redegørelse om dette i alle henseender gevaldige problem til foråret.

Som CD sagde forleden i forbindelse med tingets behandling af et beslutningsforslag om naturbeskyttelse og naturgenopretning, der var udtryk for radikale miljøtanker, må vi lige på og hårdt koncentrere debatten om, hvordan vi kontant løser problemerne. Der er talt nok. Der skal handles, men der skal ikke handles bare ved at lægge et antal kroner oven på varen. Der skal findes en balance.

Som nævnt før er forbrugeren mere og mere indstillet på at betale en merpris for at leve bedre, men der er også på dette område grænser, der ikke må overskrides. Lad mig her pege på, at Landsbladet den 8. november 1985 havde en kronik af en gårdejer fra Viborgeggen. Denne mand erkendte fuldt ud sit erhvervs ansvar, og han kom også med løsninger eller med løsningsforslag. Jeg vil gerne have lov til at citere et enkelt afsnit:

»Miljødebatten må vi tage alvorligt, hvad enten vi kan lide den eller ej. Jeg mener ikke, at vi nødvendigvis skal debattere på de andres præmisser. Men vi må erkende problemet og ikke bare melde hus forbi.

Det er vigtigt, vi er i front med løsningsmodeller, der løser problemerne på en mere smidig måde, end når politikere uden respekt for landmanden og hans tilværelse skal til det. Der skal ikke flyttes mange mandater i folketinget, før den røde tornado med fru Bjerregaard i spidsen fejer over landet.«